

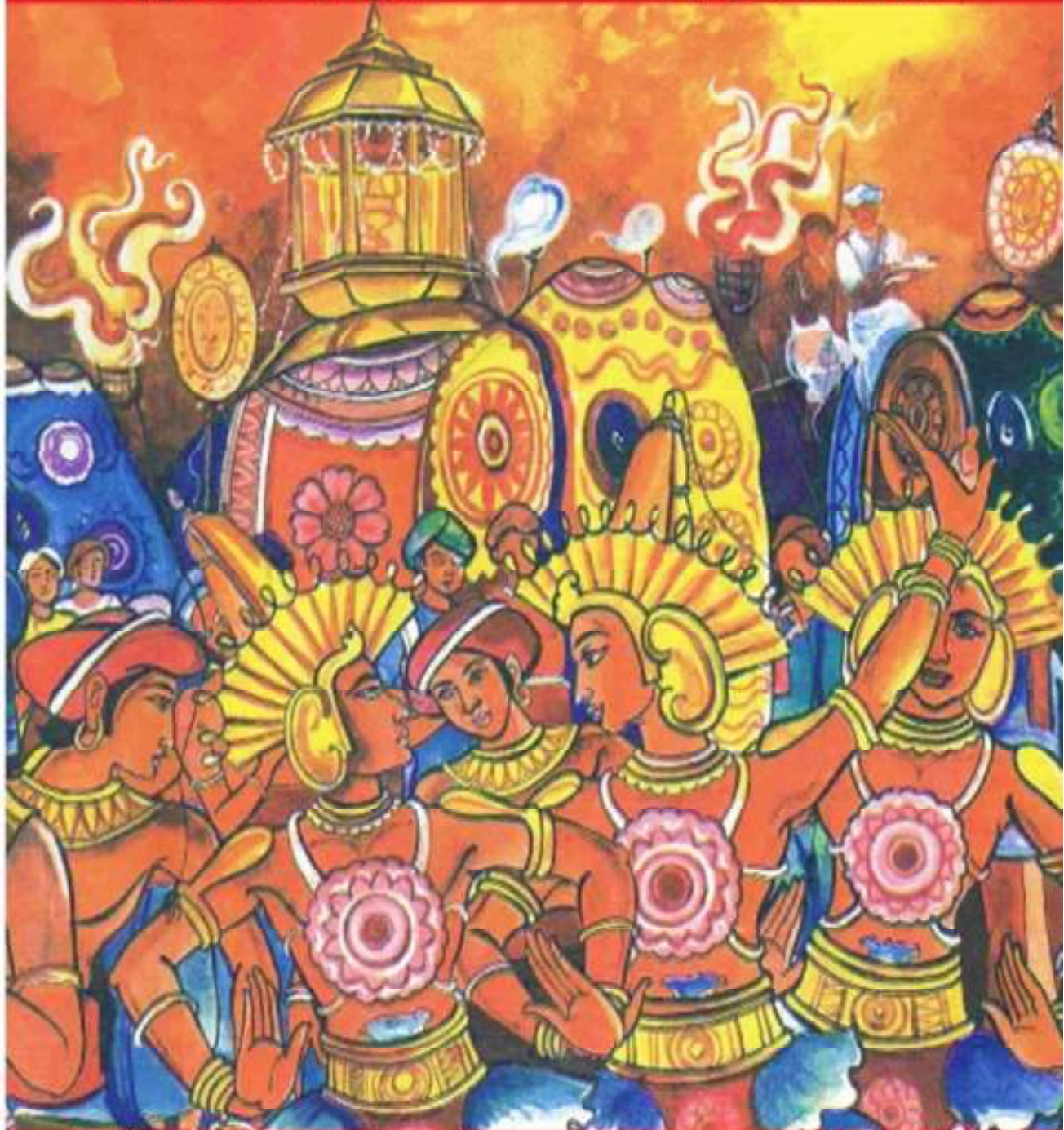

දළදා වර්ණ

මහලංකා දී පළා ඉතිහාසි පරිසාරි විද්‍යාත් පාඨශාලා විද්‍යාලීන් විසින් පිටවන මහලංකා වර්ණ විවෘත මාසික පුවත් පතකි.

■ මුද්‍රිත මිල 7500 රුපියා මිල මුද්‍රිත

■ 2016 අගෝස්තු මාස 17 වන දිනට

■ මාසික මිල 7500 රුපියා

■ 2016 අගෝස්තු මාස 17 වන දිනට

ඒ උතුම් දෙදා වහන්සේට ප්‍රභේශනයට පිණිස වාර්ෂිකව පැවැත්වෙන දෙදා වෙරහර හෙවත් ඇඟළ වෙරහර භංගලයා ආරම්භ, කලාවත්, දේශපාලන මලයත් ඉන්මතු කොට දක්වෙන මහා භංගලාත්සවයන්ද වේ. ඇඟළ වෙරහර භංගලයාගේ මූලික ආරක්ෂණ වහන්සේ ඇති උත්තම ශ්‍රී දෙදා වහන්සේට ප්‍රභේශනයට දක්වීමත්, සතර මහා දේවාලයන් නාර, වික්ෂේ, කපරනම, පන්තිනි යන දේවතාවන්ගේ ප්‍රණාමය දක්වීමත්, පාරම්පරික කලාකරුවන්ගේ නැටුම්, නැටුම්, වැටුම් කලා කුලලයා උත්සවයෙන් පෙළ ප්‍රදර්ශනය කිරීමත්, කලට වැඩි ලබා ගත පරිසාර කිරීමත්, අතීතයේදී මෙම වෙරහර භංගලයා කුඩා රජකුමා සතු දේශපාලන මලය රහතාව හමුවේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමද ආරක්ෂා වෙමින්, රජකුමාගේ රාජධානියට අයත් විවිධ කොට්ඨාස පාලනය කරන දිසාවරුන්, රටේ රාජ්‍ය වැනි මිලකරුවන් සමඟට අයත් මල ප්‍රදේශය සංකේතවත් කෙරෙන කොඩි සමග වෙරහරට සහභාගි වූහ. අදද එය සංකේතවත් කෙරෙමින් පවතී හා විශ්ල ප්‍රායෝගික කොඩි දැක්වීමෙන් දක්වා ඇත.

වැඩි සංකේතවත් කෙරෙන අතුරු ඇඹිම්, විදුලි කෙටිම්, වැනි වළාකුර ඇඳි සංකේතවත් කිරීම සඳහා ආංශ නියෝජන වෙරහරට එක් කොට ඇත. වෙරහරේ මූලිකව රක්ෂිත කපකරුවන්ගෙන් විදුලි කෙටීමේ හා සංකේතවත් කෙරෙයි. අනතුරුව එහි පන්දම්කරුවන්ගෙන් විදුලි කෙටීමේදී මිතුරු වන ආලෝකය විදහා දක්වයි. වෙරහරේ අභිමානය ඉන්මතු කෙරෙමින් එහි කෙරෙන අළු ඇඳුන්, අදරු වළාකුර ආභාස ප්‍රධාන පැවිලි යන අදරු විදහා දක්වයි. අළු ඇඳුන් උත්තම ධාතු කරවූව

වැඩවීමට මෙහෙත් කොට වෙරහරේ පිටි අසිරිට මතු කොට දක්වීමටද උපකාරී වේ.

කන්ද උඩට ඇඟළ වෙරහර ආරම්භ වන්නේ ඇඟළ හෝ නිසි මි මට්ටමට වෙදන පූජා නැසත් මුහුර්තීන්ට අනුවය. ඒ ඒ දිනවල වෙරහර ආරම්භ වන්නේද ඒ ඒ පූජා මුහුර්තීන්ට අනුකූලවය. දිවයින නිලමේතුමන්ගේ උපදෙස් මත දෙදා මාලිගාවේ නැසත් මොහොට්ටාල විසින් සකසනු ලබන නැසත් පටුම අනුව මුලින්ම නියමිතව ඇත්තේ සතර මහා දේවාලයන්හි කන් සිටුවීමයි. සතර දේවාලයන්හි කන් සිටුවා වෙරහර මංගලයට සාර්ථකව පවත්වාගෙන යාමට දේවාධීරවරුන්ට ලබා නැතිම එහිදී සිදු වේ. ඒ සඳහා අලුත්වරුන් වික්ෂේ දේවාලයේ මහකලු වසින් 'මහේ' වර්ණයේ සිරි පසක් වන එල කොරුන 'කොස්' පසක් වෙතට ගෙන, ඒ වටා සිරිසිදු කරවා, පහත් දැව්, පුරුදු දුම් අලුවා, කන දිවර ඉව්වා, කට කටා ගෙලීම සිටිවයි. එසේ කටා ගෙලු කට පුදු පිරිවීමකින් පසු ඇසකලු පිට මහනුවර මහදේවාලය වෙතත් වික්ෂේ දේවාලයට රැගෙන එම සිදු කෙරේ. වික්ෂේ දේවාලයේදී නාර, වික්ෂේ, කපරනම, පන්තිනි පුදුම මස්තායන නිලමේතුමන් හමුවේ ඒ ඒ දේවාලවල ප්‍රධාන කල මහත්වරුන්ට භාර දීම සිදු වේ. අනතුරුව කන්ට නියමිත කට ඒ ඒ දේවාලයට ගොඩ වෙරහරකින් ඇසකලු පිට ගෙනයාම සිටිවයි. පසු දින ඒ ඒ දේවාලයන්හි කන් සිටුවීමට වෙත් කොට ඇති ස්වභාව වටා සිරිසිදු කොට ගෙන කොළින් හා මලින් සරසා පහත් දැව්, පුරු මොහොතකින් කන් සිටුවයි. ඉන් අනතුරුව දේවාලයේ දේවානරණ වැඩවීමක් අභ්‍යන්තර වෙරහර පහත් පැවැත්වේ.

අභ්‍යන්තර වෙරහර පහෙන් පසු විදුලි සංචාරය කරන කුඩුල් වෙරහර ආරම්භ වේ. කුඩුල්ලකු වෙතත් සහන්තා ගේ මාලිගා වතුරප්‍රය වටා වෙරහර එමත් කරනා නිසා කුඩුල් වෙරහර ව්‍යවහාරයේ පැවැතීමේ කුඩුල් වෙරහරට පසු, දින පහක් පිස්සේ පැවැත්වෙන්නේ රන්දෙදුලි වෙරහරයි. සතර දේවාලයට අයත් රන් දෙදුලාවන්හි, රන් කෙණ්ඩි, රන් කදුම් වැනි දේවානරණ පැවැත්වේ කොට වෙරහරේ අධිසාහගෙහි රැගෙන යාම සිටිවයි. රන් දෙදුලිට පත්වනත් රජුගේ අන මිසවදු නැතිවූ මැවින් අතීතයේදී දෙදුලාවන් සමග රන් කුමාරිකාවන්ද එමත් කල බව සිතුවේ. වර්තමානයේදී

"පටි කාර්ත්තා මෙහෙලාවත් භෝත කාර්යී, පරහෙලාවත් භෝත කාර්යී, භද්‍රහෙලාවම් භෝත කාර්යී."

□ "මේ මාංශ අනුභවය පැවිදි යන්තම
සම්පූර්ණයෙන්ම නානාමිය" යනි මිහමසෙනා විදාරී
බිඳැදි අදහ පනදා අදහන!

නම් පුළුන්ක කලින් කල පිරික් වර නොනායක්
අය ඉදිරිපත් කළාහි. පැවිදි යන්තම මේ මාංශ නොයන පුදු යටි
සුදුරුන් වදාළ පවත් මුළුතමයෙහි සඳහන්ව නැත. ඇත් අඟ් අදි
සඳහන් මේ නොයන පුදු මට නම් විනය පිරිකයෙහි සඳහන් වේ.
(මහා පිඨක නොපවත්වනවදය බලන්න.) නම් පුළුන්ක සුදුරුන්
කල මතු කළ කානුකතා නම් අදවිදන් පනවනවදය. පනවන
පුළුන්කවිදාල කළාහි මීට අදවිදන් සංඝ පන්තිය පිරිසට උපායන්
වසයෙන් කලුණු යහන් සුදුරුන්කෙන් ඉල්ලා සිටියේය. සමුහකුපරන්
උකන් පූජා මිත්තන් දිවි පිවිසෙත් මේ මාංශවලින් වැළකෙන පලස
සිහි පැනවීම ය. මේ මාංශ ගැනීම නො නොගැනීම පමණක්
කලුණු පවිදි විය පුදු යටි වදාළ සුදුරුන්කෙන් වනන්තේ යන පුළුන්ක
පනව් උපදෙස මේය නොයනු. නොයනු සඳහන්ව නැති මුළුතම
පවිදුන් මාංශයෙහි අනුදන වදාළ නේක. (මහිම මිහාය, උච්ච
සුදුක, 241 පිට හා එම අටුවාවේ 539 වැනි පිටද බලන්න.)

නම් කලුණු අනුදන වදාළ විය පවිදුන් මිහි දක්නට ලැබේ.
මට සිට පුදුක, වින, පවත් ආදි මනායන පනවදිය ටටල සමහර
නිකායවල පවිදුන් මිහි දක්නට ලැබේ.

□ සුදුරුන්කෙන් වනන්තේ සාධකයට කල්ය උන්තමක් පවදිම
පුරා පාටි ධර්මයන් සම්පූර්ණ පනව දක්වත් පුදු මට ලැබ
මහන්තමට ධර්මය අදහනා සිටිමට මැලි පුළුන් ඇයි?

පුදු මට ලැබීමත් සමගම ධර්මයෙහි අභියෝග පවතින්නට
පමණක් සාධකය පලාසින උකතාවට ඒ ධර්මය අවබෝධ සිටීමේ
පුළුන්කටවද සුදුරුන්කෙන් වනන්තේට වැඩිම මිග නොවත් යනු නම්
පුළුන්ක වියදීමට ජීවනන පුදුකම කුමක්වේ.

□ යමකු මියවී යනු සම්මත වසයෙන් සන් දිනසින්ද,
කුන් මසකින්ද මළ නො සිටිත් කියන දන් දී මින් අනුමෝදන්
කටවනු ලැබේ. ඒ සියමිත කල සිමාසෙන් මට කටදා නො සිත්
දීමෙන් වැළැක් නොපවදි? එසේම අය අදහ මින් මියවී යන අය
මලාපයාපටිකල නැතිමම නොලැබෙදු. එසේ නම් ඒ මින් දීමෙන්
ඇයි උලා කුමක්ද?

අද මෙසුන් කදනා දන් දීම පනවදිය පනවනේයට විමසීම
අයයක් වී කියමි. නම් වාරිකුම පනවදිය සාධකයෙන් පනතුණ නැවිටට
සුලුන්ක ඉටු කළේ පවුළුට පනවදියකු වූ මිහිසර රත්කුමාය. එය
සිරිමට අනුකතා කළේ සුදුරුන්කෙන් වනන්තේමය. එයට නේක
පුළුන් ඒ රත්කුමානේ නැ පිරිසක් පවත්නුයේම පවුළු පනවනේයෙහි
ඉදිද සා පනවදියෙන් පනවනේයට පනවනේ කලින් වදාළ නම් රජුට
පෙනී දුකින් සුදුවන පලස ආයාචනා කර සිටිමය.

නම් කලුණු මිහිසර රත් සුදුරුන්කට දන්වා සිටියෙන් උන්
වනන්තේ සාධකයට දන් දී අන් ලැබෙන මින් ඒ නැගන්ට අනුමෝදන්
කටවීමට අනුදන වදාළන.

නම් එක කල සියමය පුදු සමටට යන්නා ලදුණු උකල
ඉන්දියාවේ පැවිදි පවිදුන්කෙන් විය පුදුක. එවැනි කල

සියමයන් සුදුසු පදනමක් නම් පනවනන්කට නැත. මිහිසර රජුන්
පුළුන්ක පනවනන්කෙන් කටදා දන්කෙන් මින් ලැබෙන මටසි. ඒ මින්
දීම සිදුවුයේ ඒ නැගන් මැරී කල්ප පනවනන්කට පනවන. ඒ මින්
ලැබී එමින් සිදුවූන් පුළුන්ක වූ පැවිදි ඒ පුළුන්කමින් පදනක් වේ. ඒ
සියා දානාදී පන්තමන් කළ නැම පිටදීම නැගන්ට මින් දීම නො
නැගන් මැරුණු දින නො උගන් දින විමසියෙන් මින් පැවිදියෙහි
පවදන් නැත.

මේ අතර පුළුන්ක පවදිම නොපවදි වදාළනේය. නැගන්ට
අදහ මින් ලැබෙනේය ඒ නැගන් පවදන්කුමට පවුළු පනවනේයෙහි
ඉදිද මින් ලැබීමට බලාපොරොත්තුවන මිහිසරයන් පනවනේයෙහි
අදවිද පනවනු සඳහන් වේ. පවන්තේ ලෝකවල සුභකතා නො
දුකිනක උගන් සන්තමට කටවනුකලට ලැබෙන ජීවනන්තමය
ඇයි නොවත් නම් අදහ මින් වැළැක් නැති මටද සියා අත.
එසේම පනව දන්කෙන් නොවනන්කට නැ ගැනීම මීට අදහ ඒ
වනන්තේ සන්තම ලැබෙනු ඇත. එය පනවන් වනන්තේ මිග මිග පුළුන්
මින් දීමෙන් මේ ඇති ධර්මයන් නැගන්ට පුදුකම ඉටු සිටීමක්
සම්පූර්ණ කළ නොනැගන් මිහි නොවැළැක්විය නැතිය. දන් දීමෙන්
සිමට අනු වර්ණ, පාල, මල, පුලා යන ඉටුට වියනද ලැබේ. මෙහි
මින්තමට පුලා යන ඉටුට වියනද ලැබේ. මෙහි මින්තමට මින්
දීමට පුළුන්ක කටවනද උකතු වේ. පනව දන්කෙන් දන්කට පුළුන්ක
විමසුන්කෙන් එකකි. මින් දීමේදී මේ ඉදු පවත්නා කටවනන්තමය
අදහකද මින්තම. එසේම පවන්තේ අදහ දීමේදී පමණක් නොව මින්
දීමේදී යනකින් පවත් පනව දන්කෙන් දන්කටවදි ආලෝකය වැඩි වනන්තේ
පමන් ඒ මින් මිග දන්කෙන් දන්කෙන් අධික වන මට සිට පුදුක.
එසේම මින් දීමේදී එය නැගන්ට නොලැබීමෙන් ඒ මින් අතර
යාමන් නැත නම් කතා කටවනට බැවිය.

□ යම් පුදුලොකු මිග කල වඩා නොද පුළුන්ක ලැබෙනේයන්
ඉදහන සිටීමෙන්ද? ආදහන සිටීමෙන්ද?

ඉදහන සිටීමෙන් නො ආදහන සිටීමෙන් මියවිය අයට
සිහි මින් පුළුන්කෙන් නොලැබේ. ඒ අදහින්ක සිදුවන්නේ මිහි සරීර
කුණු මිහි වන අයෙන් පනවනේයට පනව මිග වැළැක්වීමය.
දන්ක පනවනේයෙන් අතර නම් ඉදහනට වඩා ආදහනට වැඩි
වැදගත්කමක් එකකු වී ඇත. පනවදිය මිත්තන්කෙන් මිහි සරීර
ආදහන සිටීම සිටීමක් වී සිමෙන්කෙන් අර සිදුන් නොව සේක
සැදීම සඳහාය. සේක සැදීමට පුදුකු පුදුලොකුන් සහර අදහකුන්
නො පවතිමිමන පුදුකෙහි සඳහන් කර ඇත. සිදුකු නම් ලෝකකුරු
සම්පූර්ණයෙන්, පනව සුදුරු, සාධක ඉටුකයන් හා සන්තම
රත්වදානුකි, එමින් පදනක් වේ. ආදහනට වැඩි කලසිරිල
ලැබෙනේ ඇත්තේය නම් සියා යටි සිට නැතිය. ඉදහනට වඩා
ආදහනට පනතු මටත්, පුළුන්ක ඉටුටල ඉටුට අවිචාර පුළුන්ක
ලිමට මෙන් මටත් පවනා යන් අදවදිය ටටලද ආදහනට නැගන්
දී සිමෙන මට පනවන්. ඒ පනවන් පවන්තේ, මියවිය අයට නම් නම්
අදහකෙන් වැළැක් නොවන මට අවිචාරකයන්ක මිග පුදුක.

දහ සිරිපට්ටන

"අටු වනන් මිග නොවැළැක්වීමෙන් මේ පනවදිය මින් පවත් ඉදු මට වඩා නොවේ. එය අර මට වූ මිහි පුදුන්ක මේ ඉදු මින් අතර පුදු වේ."

**එකතුව දිවයි ගෙව්වෙන් මේ නරඹු සිම
දියුණුව පුබ්බයි සන්නයි නිසික වම**

අසුනාභුගස්සි ව්‍යරන්තා - ඉන්දියෙහු සුසංසුතං
 වහානමිති ව මන්තන්ද්‍රණං - සද්ධං ආරද්ධ පිරිමං
 කං වෙ නච්චසනභි මානරං - ව්‍යානා වෙලාම පමිමතං
 (ධර්මපදයේ පමිත වර්ග)

අයායන් යැවී බලනින් ව්‍යය කරන්තා වූ, ඉන්දියන්හි මනා කෙරෙ ඇති ආකාරයෙහි පමණ දන්නා වූ, ශ්‍රද්ධාව ඇති පරින් ගන්නා ලද පිරිමය ඇති පුද්ගලයා එකාන්තයෙන් මාරයා නොමැදලයි. වානදම හල් පරිවිතයන් පෙරලිය නොහැක්කක් පමණි.

මමයේ ජීවිතය කේතීමත් ව සාර්ථකව පවත්වනුයන යාමට ඉවහල් වන කරුණු පාත් පමණි ධර්මපද ගාථාවන් මුලින් ව්‍යන්තේ පෙන්නට දී ඇත. මෙම කරුණු පා මමයේ ජීවිතයේ යටිති නම් මම දියුණු වේ. මමයේ ජීවිතය ජීවිදු ඇද බැටිමකට යන් වන්තන් නැත. එය මම මොයම් දක්වා ඇත්තේ හල් පරිවිතයන් සුදුසුකට නොපෙල්විය හැකි පේ මාරයාට මැදලිය නොහැකි ආකාරයට ය. මමහි මාරයා යනු පිරිමිමයි. ඇද මැලීම යි. අවසං දී මම මමයේ ජීවිතය පිරිමිමට පත් නොවී කේතීමත්ව සාර්ථකව පමිමලාව වසයෙන් යටක්වා නොන යාමට. එසේ නම් මම මිමින් පිළිපෙන ජීවිතයට එකතු කර ගත යුතු ඒ කරුණු පා මමයේ ය.

1ං මම පෙරවන කාමි නොවී ජීවිතය අසුන යැයි කලකා මිමිම (අසුනාභුගස්සි ව්‍යරන්තා)
 කාමනොවී පුද්ගලයාගේ එකම ලකාණය වන්නේ

ඉන්දියාභුගද්ධ කාමරණතු මමන්ට ම අධිමි කර යැමිම යි. එසේ නොම කාමනොවී ඉදිකට දැන උපරිතා කතාකට මො මිදිමන් කටයුතු කරන්නට කාමනොවී ඉදිකමින් වන්තා වූ අයායන් පුමිමල මිදිමට මිද වන්තන් නැත. එහිම ම මුලු කාමනා ජීවිතයන් පෙරව යැමිය. මමපලාට පරපලාට පමණේ නොම මිදුන්තිය නැත මො මිතන්තට ඉම කලාපනන්තේ මුලු ය. එපමණේ නොම මුදුයේ කාමරණ ජීවිතය ද ආරම්භේ කමිකට පෙරි යයි. ඉන් අයාගේ පදන ද්විකොටම හසු නොනෙයි. ඒ හිම ම සාර්ථක ජීවිතයක අධිමිකරුවකු වන්නට මුලු හැකිය.

2ං ඉන්දියාගෙරිය (ඉන්දියෙහු සුසංසුතං)
 මමට ඉදුගන් දැමී ඇත්තේ මිනම්මට මම ඇත්ත. එනම් ව්‍යානා-ව්‍යානා පෙරි ඉදුගන් මිනම්මට ඉදුගන් නොම අධිමිකන් මමට නැත. මමන්ට ම අසුන්ට ම අයායන්තේ නොමත පෙරි මමන් කමික මිමිමමින් මමන්තේ නැම යැමුණු මිමරක මිමි මම ඉදුග මිනම්ම යුත්තේ. ඉන්දියා සාර්ථක හසු එය යි. මම ය ද දියුණුවන පුද්ගලයකුගේ ලකාණයයි.

3ං අනාර්යෙහි පමණ දැමිම (වහානමිති ව මන්තන්ද්‍රණං)
 මමන්දේ අර්ථයන් කරන්නේ මම වන්නා ආකාරය මමපමණ විය යුතු යැමී දැන මිමිම පමණේ නොනෙයි. පුදුහු ඉදුහු ආකාර. එය ගත යුතු පෙරලාම කම වියනට යැමුනුයන මම ඉදුග නැත මිතා මමහි කට මම ම පාලනාම කර මමිමින් ආකාරය මමමෙර්ථක

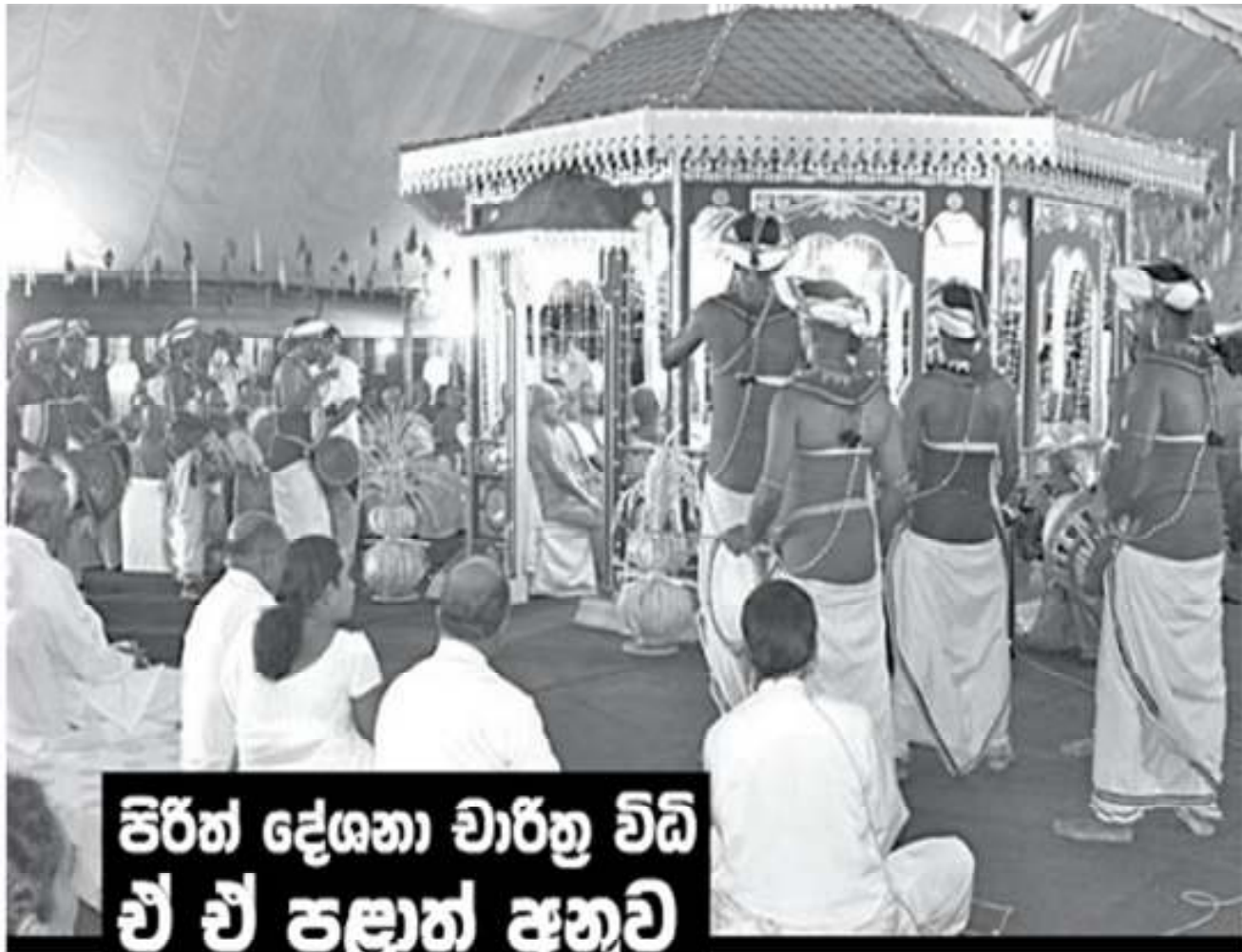
කටයුතු කළ යුතු මම මමන් ව්‍යවහාරයන් අර්ථයන්තා කර ඇත. එහට මම මමෙර්ථක පුද්ගලයකු යයි. මමහි මිමි මමෙර්ථක, ආර්යාණය, ආයුතා හෙලි මිමි පෙරි මමට ලාපෙන්නේ ආකාරය නැත මම ආකාරයට මිතා කටයුතු කළනොත් පමණි. මමවන මමවනාමන මරිය නොමැල දී ජීවිතයේ පරම ලාභය මිදිමින් ගන්මිමන් ජීවිතයන් පෙරවට

මමය මමනෙර්ථකේ ඉවහල් වේ.

4ං මිමිදුණු මනමින් කටයුතු ජීවිම (සද්ධං)
 සාර්ථක වූ ම කේතීමත් වූ ම දියුණු කර යන්නා වූ ම ජීවිතයක පරින් ලකාණයෙහි මමය. උදාහිත මිමිමිලි අනාගර දමා පුමෙර්ථක ම මිමිමෙත් අධිදී වී මම කටයුතු කරන්නේ නම් මමහි යායන් කටයුතු මැදින්නේ නැත. මම ඉලක්කයන් අරමුණින් කරා ඒකපන ගන්නේ මම මිමිදුණු මනම යි. එමට මම මමුලා වන්නේ නැත. මමහි ජීවිතයට අවසං ධනාත්මක මිමිමිලි උදාදා පදන්නේ මම මිමිදුණු මනමයි.

5ං ව්‍යවහාර කටයුතු ආරම්ම (ආරද්ධ පිරිමං)
 මමහි ජීවිතය එය ගැමිමට අවසං ධනාත්මක මිමිමිලි පමණේ මිමුණට පුමාණවත් වන්නේ නැත. එය අවසං කාර්යයන්හි පෙරවීමට මම වග මිලාගත යුතු ය. කල්කල් මලා අසං මමයක කමිකට උත්තානපෙන් මම කටයුතු ආරම්මෙත් පමණේ ම මමහි ජීවිතය සාර්ථක වනු ඇත. කේතීමත් වනු ඇත. මම, මමපෙන කමන්ත පදන මලා මදක් මිතන්න. මිමි මිය. ඇද වැලුණු, පුමිමෙකමිත ජීවිත පෙකෙර්ථක දී එවැනි කන්තමයන් එම ජීවිතමලාට දැමී ඇත්තේ අධි. කැමෙර්ථක ඒ අතක කරුණුමිමින් එම ජීවිත පෙකෙර්ථක නොමිම යි. මමහි අපර්ථකාව වන්නේ කේතීමත් සාර්ථක ලක්කන දියුණු වූ ජීවිතයන් උරුම කර ගන්නට නම් මම කළ යුත්තේ අතක කරුණු පා මමහි ජීවිතයට එක් කර ගැමිම යි. මම පුමුදු නැත. මම මොනොන මමහි සාර්ථක කේතීමත් ජීවිතයේ ආරම්මය යැමී මිතා ඉතා කරුණු පෙකෙර්ථක අවසංක පොණු පනට කටයුතු කරන්න.

ඉර පාලන - ශ්‍රීමත් අමරසේකර

පිරිත් දේශනා චාරිත්‍ර වීඩි ඵ ඵ පළාත් අනුව සිදුකෙරෙන හැටි..!

මුහත මාතෘකාව පිළිබඳව මෙයින් විස්තර විමසන ලද්දේ දැනටදී ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල හා දැනටදී සමස්ත භික්ෂු සංවිධානයේ ප්‍රධාන සංවිධායක හා මහනුවර අස්මිටි මහා විහාරයේ විශේෂ කාර්යාචාර්ය භික්ෂුව වන ආණ්ඩු විචිත්‍ර ආණ්ඩු දැනටදී පුළුල් කාර්යාල කාර්යාලයන්හි, උත්සවයන්හි සිසිලි ලැබූ මුස්ලිම් භික්ෂූන්ගේ පිරිත් දේශනා වීඩි පිළිබඳව අප වෙත අදහස් දැක්වන ලද්දේ මහත් කාරුණිකවත් සුස්තවය. ඒ පිළිබඳව මොවුන් උත්සවයන්හි පුද කළ යුතු අතර සත් සතරලය, හතර සතරලය, කුන් සතරලය, දුම්බර, ගිරුමාල ආදී පළාත්වල පිරිත් දේශනා පැවැත්වීමේදී අනුගමනය කරන පිළිවෙළ මෙසේ පහත දැක්වේ.

මෙහිදී ඒ ඒ පළාත් අනුව යම් යම් පුරව චරිතයන්හි අනුගමන කළු පිරිත් දේශනාවකදී ඕනෑම පළාතක ක්‍රියාත්මක වන්නේ එකම ලෙස උපදේශනයකට අනුව බව උත්සවයන්හිදී අදහසයි. දැනට සමස්ත භික්ෂු සංවිධානයේ අනුග්‍රහය ඇතිව පිරිත් දේශනා පවත්වන, ඒ පිළිබඳව ඉතා හොඳ පුරුදු ඇති භික්ෂූන් වහන්සේලා විශාල සංඛ්‍යාවක් පිරිත් බව පවසන පුළුල් කාර්යාල ස්ථානවල වහන්සේ පිරිත් මෙහි අනුගමන ඇති දේශනාවක් බව පෙන්වා දෙයි.

ආරාධනා වීඩි

පිරිත් දේශනාවක් සඳහා යම් පිරිසක් හෝ නිවෙස්වලින් පුදකමි පු වී පුළුන්ම කළ යුත්තේ දින නියම කර ඒ සඳහා කල්වෙලා ඇතිව දැනුම් දීමයි. ඒ කටයුත්තේදී එය කුමන පරිදියේ පිරිත් දේශනාවක්ද? යන වගක් දැනුම් දිය යුතුය. අද අපේ පිරිත් දේශනා අතර භාවිතයට ලැබෙන දේශනා වීඩි කීපයක් වේ.

- වරු පිරිත්
- කුන්ගම් රාත්‍රී පිරිත් අනුගමනය වන්නේ පුදකමි පිරිත් (කුන්ගම් පැයේ පිරිත්) කිසි පැ කුන්ගම් පිරිත්
- හිස් පැ පහේ පිරිත්
- හිස් පැ හමේ පිරිත්
- සභි පිරිත් ආදී වගයෙන්ය.

අපේ මොහොත් ගිහි මිත්වකුන් මේ පිරිත් ක්‍රම පිළිබඳව යම් හෝ දැනීමක් ලබාගත යුතු බව පවසන පුළුල් කාර්යාලයන්හි පිරිත් දේශනා

අද සකස්වන පිරිස් දේශනා පිළිබඳව සලකිවීමට පත්ව සිටී. දැනට වසර හතළිහක් පමණ වූ මෙම පිරිස් දේශනා කතාවේදී නියමිත වේලාවට වටහාලෙන නියමිත වේලාවට අවසන් කරගත හැකි සිහි පිරිසකට උන්වහන්සේට සහසම්මන්ත වීමට නොහැකි වූ බව වටහා අතර අඩු කරමේ නවස හයටවස් වටන් ගත යුතු ලෙසු බණවර වටන් ගත්තේ රාත්‍රී නවයට හෝ දහයට බව උන්වහන්සේ වටහා. මේ නිසා පිරිස් දේශනාවේ නියම වූ ඉස් ලබාගත නොහැකි බව වටහා උන්වහන්සේ මේ දැන දාසකයන් ඉතාමත් ඕනෑමනින් කටයුතු කළ යුතු බැව් වටහා.

ඕනෑම දේශනා පිරිස් කියන්නේ යම් සෙත් ගාන්තියක් දුගාකර දැනීම උදෙසා. ඉන් නිසි වල නොලා දැනීමට නම් ඒ අපේ වැරදි වස් පිළිවෙත් හා වාර්ගික අකුට්ටු වැරදි කළ යුතුය. මෙම කටයුතු දැනගත යුතු, කටයුතු පිළිවැදිලි යුතු ක්‍රමයකි. නමක් වන්නේද පිරිස් දේශනා ඉතිහාසයේදී ලබාගත් අන්දම මොනෝ ඇති බවත් ඉන් අන්වූ පෙත් පාත්‍රය නිසා ජීවිත ආකල්පය කාරණය පිරිස මොනෝ බවත් වටහා උන්වහන්සේ ඒ ඒ පිරිස් දේශනා වැඩැත්වීමේ වාර්ගික කටයුතුන් වීදුන කණේ මේ අයුරින්ය.

මෙහිදී ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන්නේ පිරිස් වාර්ගිකත් ඉදිරිපත් කිරීම.

- වෛර්ගික අයුරින් මහා සංඝාත්තය පිරිස් දේශනා මණ්ඩපය කපා වැටීම වීම (සධාකුස කටයුතු සහිත)
- උන්වහන්සේලා අසුන් දැක්වීම. (ප්‍රධාන කාලයේදී පිරිස් දේශනා සඳහා වැටීම වූයේ උපකම්පා ඒකමුත් වෛර්ගිකත් වටහා. වර්තමානයේ එය වෙනස්ව ඇත.)
- මිලනවස පුරා වැටැත්වීම. (කටයුතු වෙත මිලනවස ඉදිරිපිට පුරා වැටැත්වීම. මෙයට වෙර කදුන් නිරි වැනිත් අත් දෙවීම කටයුතු ලබයි.)
- දැනත් වට්ටියක් පිළිගන්නා අප සෙවෙහි අනුකම්පාවෙන් රාත්‍රීයක් මුදල්ලේ පිරිස් ධර්මය දේශනා කර දෙන ලෙස ඉල්ලීම. (ගෞ ජූලිකයා වසින් කළ යුතුය.)
- දාසකයන් අදහස් වීමක අනතුරුව පත්සිල් සමාදන් කිරීම (පිරිස පත්සිල් දැක්වීම) පිරිස් අනුකම්පන, අවධාන වටහා වහන් දැක්වීමට උපදෙස් දීම.

වහන රට සිදුකෙරෙන නිස් වූ කුණේ පිරිස් දේශනාවේදී සංඝයා වහන්සේ දෙනමක් පමණක් පිරිස් මණ්ඩපය කුළු පිරිස් දේශනා කිරීම සිදුවේ. එක් එක් වහන්සේට වෙනස්වම සහිතව වැටැත්වෙන දේශනා ක්‍රමයකි. මෙහිදී මල්වැල්, වහන් වැල් ආදිය නිසි රටේ සවස් යාමේදී දැක්වීම සිදුකෙරෙන අතර මෙම පිරිස පුස්තක ස්ථාන ප්‍රධාන පොත වැටැත්වෙන දේශනා ක්‍රමයකි. සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලිකව වෙමැති පිරිස්

දේශනා කිරීම පොදු සිදු කෙරෙයි. මිස්වූ පහේ පිරිස (රාත්‍රී 3 ක් හා දාහල් 2 ක්)

මෙම පිරිස් දේශනා කටයුතු ලබන ආකාරය මීට මුලින් විස්තර කරන ලද සේ වූ කුණේ පිරිස් දේශනා කරන ආකාරයටමයි. පිරිස් මණ්ඩප, රජගල ආදී සියලු වාර්ගික වීම් මෙහිදී ඒ ආකාරයෙන්ම සකස් කරනු ලබයි.

මෙහිදී ගල පිරිස් දේශනා කුණක් පමණ දේශනා කිරීම සිදුවේ. දේශනා ගිවිසුමක් 20 ක් පමණ සහභාගි වේ. යුගල දේශනා ආදියද පෙර වූ පරිදිදෙන්න සිදුවේ. මෙහිදී අනුකු වැටී වූ සාමකේන් ගිවිසුමක් යොදාදැනීමක් සිදු නොවේ. උපකම්පාවට ලැබූ දේශනාවේ ගිවිසුමක් යොදාදැනීම විශේෂ කටයුත්තකි. (වර්තමානයේ දේශනා ගිවිසුමක් අඩුවත් ඇති නිසා සාමකේන් ගිවිසුමද යොදාගනිමි.)

පොසේ නමුත් මෛද්‍ර පුරා, පේටා පුරා, රාම පුරා ආදී සියලු පුරා වීම් නිරතුරු ඉස්ට පිරිසට කරමින්

වටහාන සේ වූ පහේ පිරිස මොනුණාව සම්පන්න. සියලු ආරක්ෂාව සලසා දෙන ඉතා ප්‍රබල දේශනා ක්‍රමයකි. මෙම පිරිස් දේශනාවද මොනෝ වීට වටහානු ලබන්නේ විභාගායම ආශ්‍රිත කොටගෙනය.

හිස්සා කණේ පිරිස් දේශනාව

රාත්‍රී 4 ක් හා දිවා කාල 3 ක් එක දිනට පිරිස් දේශනාව වැටැත්වීම. මේ සඳහා උපකම්පා ගිවිසුම 25 නමක් පමණ සහභාගි කරගනු ලබන අතර දේවදාසයන් යොදා දැනීම මෙහි ඇති විශේෂත්වයයි. මෙහිදී පේටා කටයුතු සඳහා එක් හිස්සුන් වහන්සේ නමක් යොදාගන්නා අතර සිහි මින්වතුන්ට ඒ සඳහා සහභාගි වීමට අවසරයක් නැත. දේශනා ස්ථානීන් වහන්සේලාගේ ඇප උපස්ථාන ආදී සියලු කටයුතු සිදුවන්නේ පේටාව හා ගිවිසුමක් අතින්ය. වත් පිළිවෙත් අකුට්ටු ඉටු කරමින් වහා පිළිබුදු ආදියෙන් වැළඳී අතිශය ධර්මානුකූලව මෙම දේශනා වටහානු ලබයි. මෙහිදී පිරිස් හුරු හා වැරදිවන පොත් වහන්සේ වඩා අතපන දැක් වේ

"ධර්ම දැනා සියලු දැනගත්ට වඩා ඉඤ්ජිධර්ම."

සිදුකරන්නේ කළක් සිටී පැමිණි අත පදාර්ථ ගැසීමෙන් පසුය. ඉතා මලකළු පිරිත් දේශනාවකි. විශේෂ වූයේ චන්ද්‍රිකා දිනයක දානමානාදීය චන්ද්‍රිකා ඉටු කරනු ලබන මෙම පිරිත් දේශනාව සඳහා නිවැරදිව සිටින දිනයන්හි මෙදි පුරා පැවැත්විය යුතුය. ඒ සඳහා එම මෙහෙයුරු පැවැත්විය යුතුය. පිරිත් අනුනාසනා, දොරකඩ අස්න සීමි ආදී වූ සිඳු වාර්තූ ඉටු කරනු ලැබේ. මෙම ඉතා වැදගත් වූත්, මහානුභාව සම්පන්න වූත් අපේ පිරිත් දේශනා ක්‍රමයකි.

සහි මරණ

සහි පිරිසේ දේශනා විශේෂ ලෙස සම්පව්‍යන්ත රාජ්‍යයේදීය. මෙහිදී දිවා කල පිරිත් මණ්ඩලය ආරක්ෂාව සඳහා ගිවිසුකු යොදාගැනීම සිදුකරයි. මෙහි පිරිත් දේශනා කර පසුව පිරිත් මණ්ඩලය වසා ආරක්ෂා කර කැනීම සිදුකරයි. අනුරාධපුරයේ පස මු මහා මෝ සමීඳුන් අභියස පොසොන් පොසොය දිනවල පැවැත්වෙන්නේ එබඳු සහි පිරිත් දේශනාවකි. එය ඉතාමත් ප්‍රසිද්ධය.

සහි පිරිත් ආරම්භ කෙරෙන්නේ පාන්දර පහට පමණය. ආරාධනා ගොවිපත් පටන් ගෙන ඉන්පසු ක්‍රමයෙන් දේශනාවලට අවමිච්ඡ වන අතර ආරම්භක මෙදි පුරා ආදීය පැවැත්වීම සිදු කෙරේ. මෙහිදී දේව දුතකතු සභාගේ සාධාරී ගෝතෘ අතර මෙහිටිත් ආරම්භයේදී දේවදුතක සභාගේ සාධාරීගී. මෙහිදී ඊට සහකම්බන්ධ වන සිඳු දෙකෙන් පොළිච්ඡපු ආදියෙන් පොරව එම කටයුතුටද යෙදිය යුතුය. දින කපත් පසු දේශනා කොට ඉන් අනතුරුව විශාල අස්න, දොරකඩ අස්න ආදීය සීයා ඉන්පසු පමාප කරනු ලැබේ.

මෙම පිරිත් විශේෂයෙන් විශාල, දේවල ආදියේ දේශනා කරනු ලබන පිරිසකි. මිනි පිරිස් සහි පිරිත් දේශනා කරවීම මෙහෙයුරු දුටු අවුය. පිරිත් පිළිබඳව අප සමග සංවාදයක යෙදුණු දැනිගනුමේ ප්‍රමාදල කැණීමෙන් පැවැසුමේ පිරිත් දේශනා සඳහා සභාගේ වන සිමිවරු මහා පොසිය සම්පන්න බවසින් සිටිය

රජමරණ පොසොන්

යුතු බවයි. එයට හේතුව නම් පිරිත් දේශනා විශේෂයෙන් පැවැත්වීම සිදු කරන්නේ රාත්‍රී කාලයේදී වීමයි. මහස, මෙම පොළොවේ, මට්ටමේ උස්සේ ආශාව ආදීය ඇති සිමිවරුන් රාත්‍රී කිද්දේදී මෙහෙයුරු කෙරෙන නිසා පිරිත් දේශනාවලට එය බාධාවක් විය හැකිය. උපරිපාත්තේ මෙයට අනුව පිරිත් දේශනා වර්තවන ස්ථානවලට වෘත්තවත් ආරක්ෂාව සැලසෙන බවත් මෙහි පන්තුවලින් උපරිපාත්තේ ආරක්ෂා වන බවත් අපන්නට ලැබුණි. කෙසේ වෙතත් පිරිසේ ඇති මහානුභාව සම්පන්න ලෙස සිඳු දේශනා කෙරෙමින් බලවර්තවන බව ප්‍රමාදල සිමියන්ගේ අදහසයි. කටයුරුන් අදහස් ප්‍රකාශ කර ප්‍රමාදල කාමිමිමෝ මෙහෙදු සින.

“අපේ කැලඹි රාජමහා විශාචාසී පිරිත් දේශනාවේ හසල දුනුම් සම්භාරයක් සියෙක වන්නල සිලුරනන නායක හමුදාවන් වහන්සේ සියන අපුරු සියමනක් සියමනවා. උන්වහන්සේ සියන්නේ පිරිත් දේශනාකරන්නේ වහන්සේ කෙසෙත් සතුට ලැබෙන්න හත් කිසිය යුතු බවයි. ඒ ලැබෙන්න මොනවාද සියලා දන්නවාද? මෙන්න මෙහිම ඒ.”

1. වැටුණ නැත කොනැනද? කොටට, මෙටට නැනත් එනැන හොදට නිත්ද යා යුතුයි.
2. හුළම අල්ලා පදුව හොදට ගන්නිමත්ව නිසිය යුතුයි.
3. හොදට බඩකට පිරෙන්නට දානක ගන්ධ හැකිකම නියෙන්නට ඕනැ.
4. හොදට වැසිකිමි, කැසිකිමි යාමේ පහසුව නියෙන්නට ඕනැ. එක විශේෂයි.
5. ඒ පහේම මොහොම හොද කටහඩක් කිසිය යුතුයි. එක ප්‍රධාන කාරණාවක්.

මේ සියල්ල සම්පූර්ණ නං ඕනැ හැටියට පිරිත් දේශනා කරන්නට හැකියි. බලපුරුම සිලුරනන නායක සිමියන්ගේ කතාව ඇත්තේ. ලෙඩ්වුරුට පිරිත් කියන්නට බෑ නොවැ.

ඒ නිසා මට් පොසොය ඉතා හොදට කිසිය යුතුයි. මේ වගේ දේවල් සියල්ල පිරිත් දේශනාවලදී අත්දැකීම් හැටියටත් අප පුහුණ දී නියමනවා. අපේ සම්පත් ස්ථානවලට වෘත්තවත්ලා මිනක් මෝලයෙන් පෙහෙලන අය. උපරිපාත්තේ පිරිත් කීම අදහසයි. එහෙම මෝල කත්තට උත්සන්න වෙන්නවා. ඒවා පොදු ගැටලු. කෙසේ වෙතත්, අපේ මහා පොසොන්කය ආද දත්වාම මිනවතුන් වෙනුවෙන් හා දායක කාරකාරීන් වෙනුවෙන් මේ සත් කටයුත්තේ නියැලෙන්නන් සිසි වාසියත්, නාන්ත මාත්තයත් බලාපොරොත්තුව පොහරේ. ගාසනික සේවාවක් වශයෙන්, පිරිත් පුහුරුව හව අපේ මෙහිදී ජනතාවගේ පැවැත්ම කැපී සිමෙන වග අපට වැඩිවෙයි. ඒ නිසා අපේ මෙහිදී ජනතාව පිරිසට දක්වන්නේ ඉමන් ගොරව ආදරයත්.

“දේව මරණ වූ මෙහි මෙහිම සාහිමි හා මිටි මෙහිමේ මුරකා, මුරිමින සිඳු කෙරින් සිඳු ආහික කෙරින් ගත් සිඳු උරුමයෙයි.”

